

HANDLING TILLHÖRANDE

Detaljplan för del av Knistad 2:4, etapp 2

SKÖVDE KOMMUN

UNDERSÖKNING

Undersökning om betydande miljöpåverkan
enligt Plan- och bygglagen (2010:900) och Miljöbalken (1998:808)

För att ta reda på om en detaljplan ska genomgå en strategisk miljöbedömning ska en undersökning om detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan genomföras. För att undersöka om den beskrivna detaljplanen nedan kan innebära betydande miljöpåverkan har denna checklista använts. En sammanställning av checklistan redovisas i dokumentet Behovsbedömning.

Planens syfte och huvuddrag

Syftet är att i ny detaljplan skapa byggrätt för radhus och flerbostadshus inom Knistad 2:4. Storleken på exploateringen kommer att vägas mot befintlig intilliggande jordbruksverksamhets miljötillstånd. Innan samråd hålls ska förutsättningar för bostäder utredas, det kan resultera i respektavstånd och andra möjliga åtgärder som exempelvis trädridåer.

Planområde

	Ja	Nej
Syftar detaljplanen endast till att tjäna totalförsvaret?		X
Syftar detaljplanen endast till att tjäna räddningstjänsten?		X
Finns aktuell och tillräcklig MKB?		X

Ja = undantag från strategisk miljöbedömning

	Ja	Nej
Kan genomförandet antas innefatta en verksamhet eller åtgärd som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område?		X

Ja = krav på strategisk miljöbedömning

Om genomförandet av detaljplanen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan på grund av att planområdet får tas i anspråk för att anlägga:

	Ja	Nej
ett industriområde		X
ett köpcentrum, en parkeringsanläggning eller något annat stadsbyggnadsprojekt		X
en skidbacke, skidlift eller linbana med tillhörande anläggningar		X
en hamn för fritidsbåtar		X
ett hotellkomplex eller en fritidsby med tillhörande anläggningar, utanför sammanhållen bebyggelse		X
en campingplats		X
en nöjespark		X
en djurpark		X
en spårväg		X
en tunnelbana		X

Ja = strategisk miljöbedömning

Behöver vi samråda med andra myndigheter än länsstyrelsen? Undersökningen ska innebära att myndigheten eller kommunen samråder i frågan om betydande miljöpåverkan med de kommuner, länsstyrelser och andra myndigheter som på grund av sitt särskilda miljöansvar kan antas bli berörda av planen eller programmet, om myndigheten eller kommunen inte redan i identifieringen kommer fram till att en strategisk miljöbedömning ska göras.

Att undersöka om genomförandet av en plan eller ett program kan antas medföra en betydande miljöpåverkan, se Miljöbedömningsförordning (2017:966) 5 §

PLATSEN	Ingen eller liten	Påverkan	Betydande påverkan	Kommentar/omfattning
Betydelse för hållbar utveckling				
<i>ÖP2025</i>				
Markanvändning ÖP2025		x		Inte utpekad i ÖP2025, vilket innebär att den generella skrivningen "pågående markanvändning" gäller för ytan.
Planer och program	x			
Viktiga grönstråk	x			
Ekologiskt särskilt känsliga områden (ESKO)	x			
Stora opåverkade områden (tysta områden)	x			
Särdrag i naturen				Platsen är plan till svagt kuperad och består huvudsakligen av ädellövskog med stort inslag av gamla grova träd. De delar som idag hyser ett flertal jätteekar har troligen tidigare varit mer öppna men igenväxning av yngre lövträd har kraftigt förtätat området vid dessa jätteträd.
LIS-områden	x			
Miljöskyddsområde	x			
<i>Riksintressen</i>				
Riksintresse Järnväg	x			
Riksintresse Vägar	x			
Riksintresse Värdefulla ämnen	x			
Riksintresse Friluftsliv	x			
Riksintresse Kulturmiljövård	x			
Riksintresse Naturvård	x			
Riksintesse Totalförsvaret	x			Ligger inom MSA-område. Höjder som planeras understiger 20 meter.
<i>Naturvärden</i>				
Strandskydd	x			
Naturresevat	x			
Biotopskydd		x		Ett öppet dike utmed inventeringsområdets norra kant, i gränsen mellan åkermark och lövskog, omfattas av det generella biotopskyddet.
Djurskyddsområde	x			

Naturminne	x			
Täckttillstånd	x			
Nyckelbiotoper	x			
Naturvårdsprogram			x	Den norra delen av moränkullen täcks av en gles lövskog, delvis av vårdträdskaraktär. Skogen har stort inslag av ädla lövträd som ask, alm, lönn och ek. En del av träden är grova. Även asp, björk och klibbal förekommer. Av asparna finns flera träd med bohål.
Lövskogsinventering		x		Finns med i lövskogsinventeringen, klass III
Våtmarksinventering	x			
Skyddsvärda träd LST			x	Det finns ungefär 10 träd utpekade som skyddsvärda inom och intill området, främst i den sydöstra delen. Naturvärdesinventeringen identifierade betydligt fler än de som pekats ut sedan tidigare, se nedan.
Träd			x	Naturvärdesinventeringen visade att det finns rikligt med skyddsvärda träd i området (jätteträd, gamla träd, hålträd och grova träd), 58 noterades, varav 15 jätteträd. Bland dessa fanns ask och alm som båda är rödlistade. Dessutom gäller det ett antal ekar i den södra delen av området. En plan för succession i beståndet behövs för att värna biotopen och förekomsten av stora/äldre träd.
Naturinventering			x	På marken runt träden påträffades 9 signalarter som alla indikerar träd med höga naturvärden och ädellövskogar med lång kontinuitet av gamla träd. Sammantaget identifierades 4 naturvärdesobjekt, två med högt naturvärde (täcker större delen av området) och två med påtagligt naturvärde. Större delen av naturvärdesobjekt 4 har av länsstyrelsen klassats som värdekärna för ädellövskog. Påverkan inom området kan hanteras inom planområdet, viss kompensation kan behövas. Påverkan utanför området bedöms vara minimal.
				 <p>Naturvärdesobjekt ■ Högt naturvärde (klass 2) ■ Påtagligt naturvärde (klass 3) Inventeringsområde</p>
Hasselmus inventeringsområde	x			
Naturtyper	x			
Äng betes	x			

Rödlistade arter		x		Skogsalm listas som akut hotad och ask starkt hotad. Utöver träden finns det två arter inrapporterade de senaste 15 åren: nordfladdermus och sydfladdermus, båda listas som nära hotade.
Fridlysta och hotade arter		x		I naturvärdesobjekt 1 observerades en individ av vanlig groda.
Naturskydd	x			
<i>Vatten</i>				
Grundvattenskydd	x			
Dricksvattenförekomst	x			
Vattenskydd	x			
Avrinning	x			
Dagvattenhantering	x			
<i>Mark</i>				
Nuvarande markanvändning	x			
Jordbruksmark	x			
Skogsbruk	x			
Förorenade områden		x		Marken på platsen för skyttebanan innehåller förhöjda halter av ett flertal metaller och polycykliska aromatiska kolväten (PAH).
Förorenad mark		x		Kulfånget är kraftigt förorenade av bly och arsenik. Flertal prover överskrider haltgränser för farligt avfall. Koppar och zink förekommer ställvis i lägre halter. Inom område med nedfall från lerduveskyttet har PAH-föreningar påträffats i halter över de nivåer som accepteras för känslig markanvändning i enstaka prover. Då halterna av bly och metaller är höga samt omfattande splinter från lerduvor förekommer ytligt bedöms det föreligga risk för människors hälsa vid förändrad markanvändning inom skytteområdet. Påverkan på markmiljön kan ej heller uteslutas. Riskreducerande åtgärder bedöms nödvändiga. Schaktsanering av ytliga jordlager bedöms vara effektiv för att reducera riskerna och avlägsna majoriteten av föreningarna i området.

Geoteknisk undersökning				Från 2020-11-10, genomförd för detta projekt. Borring har skett på 7 platser, spridda inom området.
Jordarter				Den naturligt lagrade jorden i området utgörs enligt SGU:s jordartskarta av glacial silt och morän med omväxlande sorterade sediment. Strax norr om området finns ett område med glacial grovsilt-finsand.
Geologiska formationer				Området är relativt kuperat och utgörs av en höjd som sträcker sig från vallen vid skjutbanan och ca 150-200 meter norrut. Från denna höjdpunkt sluttar marken i samtliga riktningar. Även i södra änden av området finns ett höjdparti.
Berggrund				Granit, kvarts-fältspat-glimmersammansättning.
Skredrisk och stabilitet				Enligt CPT-sonderingarna är leran inom området överkonsoliderad. Detta innebär att viss belastning kan påföras utan att oacceptabla sättningar uppstår. Friktionsjorden inom marktyp 1 bedöms ej som sättningsbenägen vid tillskottslaster från byggnader i upp till 2 plan.
<i>Luft</i>				
Luftföroreningar	x			
Lukt				Drygt 400 meter norr om planområdet finns djurstallar som hör till ett större jordbruk. Generellt talas om förhöjda halter av allergener inom 50-100 meter, något mer under mer blåsiga förhållanden. Sverige ligger i det så kallade västvindsbältet, vilket innebär att den vanligaste eller förhärskande vindriktningen för den ostörda vinden är västlig eller sydvästlig under året som helhet. Vinden ligger sällan från norr, vilket gör att de av socialstyrelsen rekommenderade skyddsavståndet på 200 meter bör vara tillräckligt (allergener från häst, som sprids mer än allergener från nötdjur). Planering ska göras med hänsyn till miljötillstånd för befintligt jordbruk.
<i>Kulturmiljö</i>				
Kulturresevat	x			

Landskapsbildskydd	x			
Byggnadsminne	x			
Fornminne/fornlämning		x		Efter arkeologisk utredning återstår två fornlämningar, båda i form avstensättningar. De ligger nära varandra i den sydöstra delen av området.
Bebyggelseregistret RAÄ	x			Mangårdsbyggnaden på Knistad säteri är upptaget i registret, ligger strax utanför planområdet.
Kulturmiljöprogram		x		Eventuella större installationer och anläggningsarbeten bör utföras på ett varsamt sätt som beaktar helhetsupplevelsen av kulturlandskapet. Eventuell ny bebyggelse placeras utifrån områdets äldre struktur och ges en god utformning som harmonierar med den ursprungliga miljön.
Kulturmiljöinventering				Ingår i kulturmiljöprogram.
Arkeologisk undersökning		x		Vid inventeringsarbetet gjordes inga nya iakttagelser som kunde ses som fornlämningsindikationer. Däremot uppdaterades information om de redan kända lämningarna i området. I området finns två tydliga fornlämningar. Det finns också spår av möjlig stenröjning av mark i delar av området. De har inte status som fornlämning.
<i>Risk och hälsa</i>				
Buller	x			
Skyfall	x			
Översvämning	x			
Farligt gods	x			
Riskområde radon	x			
Värmekartläggning	x			
Lokalklimat	x			
Ljusförhållanden på plats	x			

Sociala värden				
Grönytor i tätort	x			
Tätortsnära rekreativområde	x			
Fritidsanläggningar		x		Alldeles intill området ligger Knistad golfbana. I skogsdungen finns idag skyttebanor och motiosspår. Funktionen motiosspår kommer att finnas kvar, även om omgivningarna förändras. Skyttebanan kan inte vara kvar.
Skolskog	x			
Natur och vandringsled		x		Skogsdungen som idag omfattas av allemansrätten kommer att privatiseras.
Mötesplatser	x			
Transportvägar och kopplingar		x		Det finns en genomgående väg som passerar förbi området, de huvudsakliga kopplingen kommer att vara söderut. Det är 3,5-4 km till Igelstorp, där närmaste hållplats för kollektivtrafik finns.
PÅVERKAN	Ingen eller liten	Påverkan	Betydande påverkan	Kommentar/omfattning
Möjligheter att följa miljölagstiftningen				
Kommer planen att försvåra eller underlätta möjligheten att följa miljölagstiftningen?				
Sannolika miljöeffekter och områdets egenskaper				
Vad kännetecknar området?				
Påverkan på stads-/landskapsbilden		x		På avstånd kommer inte landskapsbilden att förändras i någon större utsträckning. Bebyggelsen kommer att vara lägre än de stora träd som finns i skogsdungen och många av träden kommer att bevaras. Störst påverkan kommer att vara under vinterhalvåret, då träden står utan lövverk och husen kan skimras genom trädkronorna.
Påverkan på trafiksituationen inom och utom planområdet		x		Trafikrörelserna kommer att bli fler på väg 3010 till Igelstorp och Riksväg 49. Med 3,5-4 kilometer till närmaste busshållplats kommer resor till och från området med stor sannolikhet att brämsas med bil.

Projektets utnyttjande av mark		x		Marken är inte utpekad i ÖP och marken är inte planlagd eller exploaterad sedan tidigare. Ny bebyggelse kommer att ha förhållandevis hög exploateringsgrad för att vara på landsbygden, men vara samlad för att spara på den omkringliggande naturmarken.
Projektets utnyttjande av vatten	x			
Projektets utnyttjande av andra resurser		x		Naturtypen ädellövskog finns i spridda dungar i området, många av de skogsdungar och skogar som finns i området består dock av barrskog. Det innebär att det kan vara viktigt för olika arter knutna till just ädellövskog och äldre träd att levnadsmiljön finns kvar även i framtiden. Det kommer därför att behövas bestämmelser i planen som säkerställer detta.
<i>Vilken typ av miljöeffekter kan sannolikt uppstå?</i>				
Alstrande av - avfall		x		Normalt alstrande av avfall, kommer att hanteras genom AÅS, en lösning för sopsortering på plats i området bedöms vara lämplig.
Alstrande av - föroreningar	x			
Alstrande av - störningar	x			
Hur påverkar de i så fall områdets utmärkande egenskaper?	x			
Risker för människors hälsa eller för miljön				
<i>Vilka allvarliga olyckor kan inträffa?</i>				
Riskerar de allvarliga olyckorna att påverka människors hälsa negativt? Hur?	x			
Riskerar de allvarliga olyckorna att påverka miljön negativt? Hur?	x			

På vilket sätt kan området påverkas av extrema väder? Vilken påverkan får detta för människors hälsa eller miljön?	x			
Finns det andra omständigheter som kan riskera att påverka människors hälsa eller miljön negativt?	x			

Områdets sårbarhet

Är området känsligt för intensiv markanvändning? På vilket sätt?				Planen medger inte någon intensiv markanvändning.
Överskrids miljö kvalitetsnormer inom det påverkade området?				
MKN för utomhusluft	x			
MKN för buller	x			
MKN för kvantitativ status för grundvatten	x			
MKN för kemisk status för grundvatten	x			
MKN för ekologisk status för ytvatten		x		Det närliggande vattendraget Ösan är recipeint för dagvatten i området. Vattendraget har idag Måttlig ekologisk staus och ska uppnå god staus. Sanering av den förorenade marken vid skyttebanan kan bidra till förbättrade värden på sikt.
MKN för kemisk status för ytvatten		x		Vad gäller kemisk status uppnår inte ösan eller avrinningsområdet god staus. Sanering av den förorenade marken vid skyttebanan kan bidra till förbättrade värden på sikt.
Har naturen i området utmärkande egenskaper? Finns det risk att deras värden minskar eller att de blir mer sårbara?				Naturen har idag till stor del höga värden och all byggnation inom området kommer att påverka värdena negativt.
Är området känsligt på grund av kulturvärden inom området? Påverkas deras betydelse eller blir de mer sårbara?				Under förutsättning att bebyggelsen utformas med hänsyn och anpassat titll den miljö den befinner sig i och följer det som står i kulturmiljöprogrammet anser Skövde koummun inte att området värde kommer att påverkas negativt.

PLANEN	Ingen eller liten	Påverkan	Betydande påverkan	Kommentar/omfattning
Förutsättningar för verksamheter eller åtgärder				
Vilken eller vilka användningar möjliggör detaljplanen?				Bostäder, i flerbostadshus o hcradhus. Natur
Vilka typer av verksamheter eller åtgärder möjliggör detaljplanen?				Byggande av byggander
Ger planen möjlighet till miljöpåverkande verksamheter?				Nej
Avser planen reglera miljöpåverkande verksamheter?				Nej
Hur kan det som detaljplanen möjliggör lokaliseras inom planområdet?				Det kommer att styras av naturvärden och det närliggande jordbruket.
Hur stor byggrätt för de verksamheter eller åtgärder som planen möjliggör medger planen?				Upp till tre-fyra våningar på flerbostadshus, men något mindre i andra delar.
Vilka driftsförhållanden medger detaljplanen?				All mark kommer att driftas av privata aktörer, inklusive allmän plats.
Betydelse för andra planers miljöeffekter				
Påverkar detaljplanen genomförandet av andra planer eller program?	x			
Om ja, påverkar detaljplanen de miljöeffekter som identifierats i den andra planen eller programmet? På vilket sätt?				
Överensstämmelse med kommunens Energi- och klimatplan (EKP)?				Stämmer delvis med EKP. Etablering av fler bostäder så långt från kollektivtrafik bidrar till ökat bilberoende, området ligger dock inom zon för närtrafik.

Planens positiva inverkan på miljön, hälsa mm	Närheten till natur, rekreation och möjligheter till såväl golf som övrig verksamhet på Knistad herrgård kan antas ha god inverkan på hälsan för de som bosätter sig i området. Sanering av skyttebanor kommer att ha en positiv inverkan på miljön.
--	--

Ställningstagande	<p>Med stöd av ovan görs bedömningen att planen och dess genomförande inte kan antas medföra någon betydande miljöpåverkan enligt miljöbalken. En strategisk miljöbedömning enligt miljöbalken 6 kap 3 §, innehållande en miljökonsekvensbeskrivning, behöver därför inte göras.</p> <p>Bedömningen grundas på följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Planen ger förutsättningar för bostäder och beskriver åtgärder när det gäller lokalisering, storlek, driftsförhållanden och hänsyn. • Platsens betydelse och känslighet med särskild hänsyn till naturvärden har beaktats genom att anpassa bebyggelsens placering till utanför eller i utkanten av de områden som har högst naturvärde. Särskild hänsyn skall tas till de skyddsvärda träden. • Platsens betydelse och känslighet med särskild hänsyn till kulturvärden har beaktats genom att begränsa hur mycket av husen som syns ute i landskapet, med hjälp av de större träd som finns i området. Även utformningen av bebyggelsen anpassas för att passa in i det historiska sammanhang de befinner sig i. Planen medför inte betydande påverkan på kulturvärden. • Platsens betydelse och känslighet med särskild hänsyn till risker för människors hälsa eller för miljön har beaktats genom att kräva sanering av den förorenade marken. Planen medför inte betydande risker för människors hälsa eller för miljön. • Miljökvalitetsnormerna riskerar inte att överskridas, sanering av marken under skyttebanorna minskar potentiellt belastningen på Ösan vad gäller ekologisk och kemisk status på sikt. • Den direkta eller indirekta inverkan på den omgivande miljön (natur, vatten, mark, luft mm) bedöms totalt sett vara liten och i vissa delar positiv. Saneringen bidrar till en bättre markmiljö. • Planen bedöms sammantaget ge en ringa miljöpåverkan.
--------------------------	---

Magnus Blombergsson
Planchef

Birgit Bjelkengren
Planarkitekt